

Izveštaj o ljudskim pravima za 2009. godinu: Predgovor

Kancelarija za demokratiju, ljudska prava i rad

[Izveštaj o stanju ljudskih prava po zemljama za 2009. godinu](#)

11. mart 2010.

Začetak ideje o ljudskim pravima leži u temeljnoj posvećenosti dostojanstvu kao prirodnom pravu svakog muškarca, žene i deteta, a napredak u unapređenju ljudskih prava započinje sa činjenicama. Sjedinjene Države već trideset četiri godine pripremaju izveštaje o stanju ljudskih prava po zemljama koji predstavljaju najsveobuhvatnije prikaze stanja u oblasti ljudskih prava u čitavom svetu.

Ovi izveštaji su ključni instrument aktivista koji se hrabro bore da zaštite prava u zajednicama širom sveta, novinare i naučnika koji dokumentuju slučajeve kršenja prava i izveštavaju o onima koji podržavaju ugrožene, i vlada, uključujući i našu, u radu na stvaranju strategija koje podstiču zaštitu ljudskih prava što većeg broja pojedinaca u što više zajednica.

Princip da svaka osoba poseduje jednaku moralnu vrednost jeste jednostavna, očigledna činjenica, ali stvaranje sveta u kojem svi mogu da uživaju ta prava, koja im po prirodi pripadaju, predstavlja ogroman izazov u praksi. Da bismo stvorili efikasnu politiku ljudskih prava potrebna nam je dobra procena stanja na terenu u oblastima gde želimo da stanje promenimo. Potrebno je sofisticirano, strateško razumevanje o tome kako demokratska uprava i ekonomski razvoj mogu da doprinesu stvaranju okruženja u kojem su ljudska prava zagarantovana. Moramo shvatiti da se demokratija koja štiti prava i razvoj koji poštuje prava uzajamno učvršćuju. I potrebni su nam pravi instrumenti i pravi partneri za sprovođenje naše politike.

Ljudska prava su vanvremenska, ali naši naporci da ih zaštitimo moraju biti vezani za sadašnji trenutak i mesto. Nalazimo se u trenutku kada sve veći broj vlada nameće nova ograničenja koja onesposobljavaju nevladine organizacije koje rade na zaštiti prava i povećanju odgovornosti. Nove tehnologije pokazale su se kao korisne ugnjetačima i onima koji se bore da obelodane neuspehe i kukavičluk tih ugnjetača. A globalni izazovi našeg doba – poput obezbeđivanja hrane i klimatskih promena, pandemija, ekonomskih kriza i nasilnog ekstremizma – danas se odražavaju na ostvarivanje ljudskih prava i oblikuju globalni politički kontekst u kojem moramo dugoročno unaprediti ljudska prava.

Ljudska prava su univerzalna, ali je njihovo ostvarivanje lokalnog karaktera. Upravo zato zagovaramo da se svi ravnaju prema istima standardima, uključujući i nas. I upravo zato pamtim da ljudska prava počinju, kako je Elinor Ruzvelt rekla, „u malim mestima nadomak kuće“. Kad štimo ljudska prava, štimo iskustva koja životu daju smisao, štimo mogućnosti svakog pojedinca da ostvari svoj urođeni potencijal – potencijal svakog pojedinca da uči, otkriva i prihvata svet oko sebe, potencijal da se slobodno udružuje sa drugima i stvaraju svoje zajednice i svoja društva kako bi se svaki pojedinac mogao ostvariti i biti samostalan, potencijal da sa ljudima koje voli deli životne lepote i tragedije, smeh i suze.

Izveštaji koje danas objavljujemo govore o tome gde se nalazimo. Oni pružaju činjeničnu osnovu na kojoj će se u narednoj godini zasnivati diplomatska, ekonomski i strateška politika

Sjedinjenih Država prema ostalim zemljama. Ovi izveštaji nemaju za cilj da propisuju odredenu politiku, već da već pruže suštinske podatke svima u upravi Sjedinjenih Država koji se njom bave. Ja ove izveštaje ne vidim kao nešto što je samo sebi cilj, već kao važan instrument koji vlada Sjedinjenih Država upotrebljava u razvoju praktičnih i efikasnih strategija o ljudskim pravima. To je proces kojem sam veoma posvećena.

Vanvremenski principi očuvani u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima predstavljaju orijentir koji nas vodi prema svetu u kojem želimo da živimo – pravednom svetu gde, kako kaže predsednik Obama, mir počiva na „suštinskim pravima i dostojanstvu svakog pojedinca“. Sa činjenicama u rukama i jasnim ciljevima u srcu i razumu, ponovo se obavezujemo da ćemo i dalje ulagati veliki trud da ljudska prava postanu ljudska stvarnost.

*Hilari Rodam Clinton
Državni sekretar*